Računovodstvo dugotrajne imovine u poduzeću "Arena Hospitality Group"

Karak, Iris

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:293771

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za ekonomiju i turizam
“Dr. Mijo Mirković“

IRIS KARAK

RAČUNOVODSTVO DUGOTRAJNE IMOVINE U PODUZEĆU ARENA HOSPITALITY GROUP

Završni rad

Pula, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za ekonomiju i turizam
“Dr. Mijo Mirković“

IRIS KARAK

RAČUNOVODSTVO DUGOTRAJNE IMOVINE U PODUZEĆU ARENA HOSPITALITY GROUP

Završni rad

JMBAG: 0303036124, izvanredni student
Studijski smjer: Management i poduzetništvo

Predmet: Poslovno računovodstvo
Znanstveno područje: Društvene znanosti
Znanstveno polje: Ekonomija
Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ticijan Peruško

Pula, rujan 2019.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana _____, kandidatkinja za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera _____ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

_____

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile
u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom
_____
_____
_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.
Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

_____

SADRŽAJ

UVOD 1
1. POJAM IMOVINE 2
1.1. Obilježja imovine 2
1.2. Imovina prema pojavnom obliku 4
1.3. Podjela imovine sa stajališta funkcioniranja u poslovnom procesu 5
1.3.1. Dugotrajna imovina 6
1.3.2. Kratkotrajna imovina 6
2. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA 8
2.1. Izdaci za istraživanje i razvoj 8
2.2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava 8
2.3. Goodwill 9
2.4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine 9
3. DUGOTRAJNA MATERIJALNA IMOVINA 10
3.1. Zemljište 11
3.2. Građevinski objekti 11
3.3. Postrojenja i oprema 11
3.4. Predujmovi za materijalnu imovinu 12
3.5. Materijalna imovina u pripremi 12
3.6. Ostala materijalna imovina 12
4. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA 13
4.1. Krediti, depoziti, kaucije 13
4.2. Dionice i obveznice 13
4.3. Poslovni udjeli 14
5. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA 15
5.1. Potraživanja od kupaca 15
5.2. Prodaja na kredit 16
6. RAČUNOVODSTVO DUGOTRAJNE IMOVINE U PODUZEĆU ARENA HOSPITALITY GROUP 17
6.1. Općenito o poduzeću 17
6.2. Financijski pokazatelji 18
6.3. Analiza prihoda i rashoda poduzeća 19

6.4. Dugotrajna imovina poduzeća 20
ZAKLJUČAK 24
POPIS LITERATURE 25
POPIS ILUSTRACIJA 26
SAŽETAK 27
SUMMARY 28

UVOD

Predmet istraživanja ovog rada odnosi se na analizu računovodstva dugotrajne imovine. “Računovodstvo je djelatnost koja je sastavni dio svakog poslovanja. Njegova je uloga evidentirati prošle poslovne događaje i na temelju njih objaviti financijske izvještaje. Iz tih financijskih izvještaja se mogu uočiti poremećaji koji se pojavljuju u poslovanju. Bilanca je vrlo važan izvještaj, jer daje uvid u stanje imovine i obveza. Ukoliko se pojave poteškoće u poslovanju, koje će biti vidljive u bilanci, to će samo otežati daljnji nastavak poslovanja. Kreditori će uočiti rizike koji prijete iz navedenih podataka i neće nam omogućiti priljev svježeg novca” (Bolfek i sur., 2011: 86).

Cilj je ovog rada definirati imovinu poduzeća te analizirati sve elemente dugotrajne imovine. Svrha je ovog rada teorijski koncept u vezi računovodstva dugotrajne imovine primijeniti na konkretan primjer iz prakse. Odabrano poduzeće je Arena Hospitality Group. Dugotrajna imovina predstavlja onu imovinu koja se teže pretvara u novac. To je imovina čiji je vijek upotrebe duži od jedne godine. Dugotrajna se imovina dijeli na: nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, financijsku imovinu te potraživanja

Najvažniji izvori podataka za pisanje ovog rada su knjige i znanstveni članci iz područja računovodstva. Osim toga korišteni su i izvori s internetskih stranica. Znanstvene metode koje su se koristile u radu jesu: metoda analize i sinteze, metoda generalizacije te metoda klasifikacije.

Pored uvoda i zaključka, rad se sastoji od šest poglavlja. U prvom dijelu predstavljene su osnovne značajke imovine. U drugom dijelu riječ je o dugotrajnoj nematerijalnoj imovini, dok je u trećem dijelu riječ o dugotrajnoj materijalnoj imovini. U četvrtom dijelu predstavljena je dugotrajna financijska imovina, a u petom dijelu dugotrajna potraživanja. U šestom dijelu predstavljeno je računovodstvo poduzeća Arena Hospitality Group.

1. POJAM IMOVINE

1.1. Obilježja imovine

Imovina predstavlja ekonomske resurse, odnosno pokretna i nepokretna dobra kojima se poduzeće koristi u ostvarenju svoje djelatnosti. “Resursi mogu biti različiti, no u bilanci se ne prikazuju svi resursi već samo oni koji u skladu s računovodstvenim propisima zadovoljavaju određene uvjete. Prije svega to su sljedeći uvjeti: (Vinković Kravaica i sur., 2007: 134):

1. resurs je u vlasništvu poduzeća,
2. ima mjerljivu vrijednost,
3. od resursa se može očekivati buduća ekonomska korist“.

U bilanci se prikazuje imovina poduzeća. Bilanca je jedan od financijskih izvješća koje svako poduzeće mora izrađivati.

Financijski izvještaji proizvod su financijskog računovodstva. Njihov je zadatak da istinito prikazuju financijsku situaciju, uspješnost poslovanja te sposobnost poduzeća da ostvaruje pozitivan novčani tok. Korisnici financijskih izvještaja mogu se podijeliti u dvije skupine:

1. interne i
2. eksterne.

Interni korisnici financijskih izvještaja su menadžment, odnosno uprava i zaposlenici. S druge strane, eksterni korisnici financijskih izvještaja su vlasnici, odnosno dioničari, investitori, kreditori, poslovni partneri, revizori, javnost, znanstvenici, Vlada, Vladine agencije i sl. Financijski se izvještaji temelje na računovodstvenom procesiranju prošlih poslovnih događaja, a namijenjeni su investitorima i ostalim eksternim korisnicima.

Financijska izvješća, kao nositelji računovodstvenih informacija imaju važnu ulogu u poslovnom odlučivanju. Iako donositelji poslovnih odluka u procesu poslovnog odlučivanja zahtijevaju dodatne informacije, glavni su im izvori financijska izvješća.

Izvješća omogućuju spoznaju dvaju temeljnih kriterija uspješnog upravljanja: sigurnost poslovanja (likvidnost, financijska stabilnost i zaduženost) te uspješnost ili učinkovitost (rentabilnost). Ujedno su podlogom i polazištem za analizu poslovanja i ocjenu stanja poduzeća, pa ih treba sagledavati u cjelini, u međuodnosu i uvjetovanosti njihovih elemenata. Da bi informacije u financijskim izvješćima bile uporabljive, bitna je njihova kvaliteta, odnosno nužna su kvalitativna obilježja: dokazivost, objektivnost i realnost. Kvaliteta, napokon, razumijeva i dosljednost primjene prihvaćenih postupaka.

Prilikom osnivanja poduzeća, u svako društvo se ulaže određeni kapital i to s ciljem da se kroz poslovni proces počne ostvarivati dobit. U toku poslovanja, mnogi su događaji predvidivi, no s druge strane mnogo je i onih nepredvidivih. Upravo ti nepredvidivi događaji mogu narušiti stabilnost poslovanja poduzeća. Promatrajući samo bilancu poduzeća mogu se uvidjeti određene opasnosti i prepoznati prijetnje koje prijete poduzeću i to na način da se uspoređuju trenutni podaci sa onima iz prijašnjih razdoblja. Pet je financijskih izvještaja (Slika 1).

Slika 1. Financijski izvještaji

Izvor: samostalna izrada autorice prema Bolfek i sur. (2011).

Prema slikovnom prikazu, vidljivo je kako postoji pet financijskih izvještaja, a oni su:

1. bilanca,
2. izvještaj o dobiti (račun dobiti i gubitka),
3. izvještaj o novčanim tokovima,
4. izvještaj o promjenama kapitala i

5. bilješke uz financijske izvještaje.

Elementi financijskih izvještaja jesu: imovina, obveze, kapital, prihodi, troškovi, rashodi, primici i izdaci. Imovina, obveze i kapital dio su bilance, dok prihodi te troškovi i rashodi čine izvještaj o dobiti, a u izvještaju o novčanim tokovima prikazuju se primici i izdaci. U nastavku slijedi tablični prikaz strukture bilance (Tablica 1).

Tablica 1. Struktura bilance

AKTIVA	PASIVA
Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	Kapital i pričuve
Dugotrajna imovina • nematerijalna • materijalna • financijska • potraživanja	Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove
Kratkotrajna imovina • zalihe • potraživanja • financijska • novac	Dugoročne obveze
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	Kratkoročne obveze
Gubitak iznad visine kapitala	Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja

Izvor: samostalna izrada autorice prema Bolfek i sur. (2011).

Ovaj je rad usmjeren na dugotrajnu imovinu poduzeća, prikaz podjele i objašnjenja pozicija obuhvaćenih dugotrajnom imovinom.

1.2. Imovina prema pojavnom obliku

Prema pojavnom obliku imovina se može razvrstati u sljedeće osnovne skupine: gotovina, materijalne stvari, potraživanja i ostala prava, te plaćeni troškovi razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja). Imovina se može trajno upotrijebiti u proizvodnji dobara i/ili usluga koje će poduzeće plasirati na tržištu,

razmijeniti za druge oblike imovine ili se može upotrijebiti za podmirenje obveza prema bilo kome, po bilo kojoj osnovi. Imovina se u računovodstvu uglavnom vrednuje prema iznosu gotovine koja je bila uložena u njezino nabavljanje (troškovi koje je poduzeće imalo kako bi ostvarilo vlasništvo, vlasničko pravo ili kontrolu prinosa tog dijela imovine). Računovodstvenim evidentiranjem puteva i načina pribavljanja imovine stvara se logična povezanost između skupine i pojedinih vrsta imovine s jedne strane te dugova i vlasničkog kapitala.

1.3. Podjela imovine sa stajališta funkcioniranja u poslovnom procesu

Kako je ranije navedeno imovina poduzeća prikazana je u temeljnom financijskom izvještaju koji se naziva bilanca ili izvještaj o financijskom položaju poduzeća. "Bilanca je, prema definiciji, prikaz stanja imovine i obveza trgovačkog društva na određeni dan. Prva se bilanca izrađuje prilikom osnivanja trgovačkog društva i ona se naziva početnom bilancom. U njoj se vidi koliki je osnivački kapital i kojom je vrstom imovine uplaćen. Nakon toga se vrši knjiženje svih poslovnih događaja pa se bilanca zaključuje posljednjeg dana u godini zajedno sa računom dobitka i gubitka da bi se vidjelo stanje imovine i obveza, kao i rezultat poslovanja trgovačkog društva u protekloj godini. Međutim, stanje imovine i obveza u bilanci se može pratiti u svakom trenutku poslovanja" (Bolfek i sur., 2011: 77).

Bilancu čine dvije strane koje uvijek moraju biti u ravnoteži. Na lijevoj strani bilance nalazi se aktiva, dok se na desnoj nalazi pasiva. Aktiva se odnosi na sve oblike imovine poduzeća, dok se u pasivi nalaze svi izvori imovine koja se nalazi u aktivi. Aktiva je razvrstana prema načelu rastuće likvidnosti, dok je pasiva prema načelu rastuće dospjelosti. Prema MSFI imovina je "resurs koji kontrolira subjekt kao rezultat prošlih događaja i iz kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi u poduzeće". Da bi resurs bio imovina koja se prikazuje u bilanci, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti: vjerojatno je da će buduće ekonomske koristi pritjecati u poduzeće i imovina se može novčano iskazati, odnosno ima trošak ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti.

1.3.1. Dugotrajna imovina

“Dugotrajna imovina predstavlja onu imovinu koja se teže pretvara u novac. To je imovina čiji je vijek upotrebe duži od jedne godine. Nabavljena je da bi služila u proizvodnom procesu tvrtke kroz duže razdoblje. Njena se nabavna vrijednost tijekom pretpostavljenog korisnog vijeka trajanja prenosi na troškove preko amortizacije. Dugotrajna se imovina dijeli na: nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, financijsku imovinu te potraživanja“ (Bolfek i sur., 2011: 78).

“Dugotrajna imovina čini bitan dio imovine poduzeća, bilo da se radi o udjelu dugotrajne imovine poduzeća u ukupnoj imovini, bilo da se radi o njenoj važnosti pri obavljanju gospodarske djelatnosti kojom se poduzeće bavi. Dugotrajna imovina poduzeća se koristi za proizvodne ili administrativne svrhe. Jedna od njenih osnovnih karakteristika je da se u poslovanju koristi kroz duži niz godina, odnosno više poslovnih ciklusa“ (Šviger, 2006: 59-64).

Materijalna i nematerijalna imovina podliježu amortizaciji ako ispunjavaju sljedeće kriterije (Petarčić, 2018):

- imovina se koristi više od jednog obračunskog razdoblja
- imovina ima ograničen vijek trajanja
- društvo koristi imovinu u procesu prodaje robe, u proizvodnji ili pružanju usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe

U knjigovodstvu amortizacija predstavlja postupak postupnog umanjivanja vrijednosti imovine poduzeća. Obračunava se godišnje.

1.3.2. Kratkotrajna imovina

“Kratkotrajna imovina je ona imovina koja se može pretvoriti u novac u roku od jedne godine. Ona stalno mijenja oblik od novca za nabavku sirovina za proizvodnju, zatim od sirovina za proizvodnju u poluproizvode ili proizvode. Oni se, dalje, prodajom pretvaraju u potraživanja, a potraživanja se transformiraju u novac. To je proces koji

se stalno ponavlja. Prema tome, kratkotrajna se imovina dijeli na: zalihe, potraživanja, financijska imovina, novac u banci i blagajni“ (Bolfek i sur., 2011: 79).

Zaključno, strukturu bilance čine imovina društva s jedne strane, te izvori financiranja te imovine s druge strane. Imovinu se može podijeliti prema vremenskom kriteriju na kratkotrajnu i dugotrajnu, dok se prema pojavnim oblicima dijeli na nematerijalnu, materijalnu, potraživanja i novčanu imovinu. Svaka vrsta djelatnosti ima svoje potrebe za pojedinom vrstom imovine. Zato će društva koja obavljaju istu djelatnost imati sličnu strukturu bilance u imovinskom dijelu.

Društvo tijekom poslovanja stječe i troši imovinu pa dolazi i do promjena u kapitalu i obvezama. Vrlo je važno da je bilanca društva u ravnoteži te da se kontinuirano provjerava. Jedino se tako može reagirati na potencijalne probleme i zaštititi poslovanje poduzeća. U nastavku rada detaljnije se analizira dugotrajna imovina poduzeća.

2. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarnu imovinu. Okarakterizirana je kao imovina s rokom korištenja dužim od jedne godine i ograničenim vijekom uporabe. Nematerijalna imovina priznaje se samo ako je vjerojatno da će se buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati poduzeću i ako se trošak nabave te imovine može pouzdano utvrditi.

2.1. Izdaci za istraživanje i razvoj

Izdaci za istraživanje i razvoj obuhvaćaju izdatke nastale za istraživanje i razvoj novih proizvoda i tehnologije, za čije se rezultate očekuje da će koristiti u razdoblju dužem od jedne godine. Prema MRS 38 istraživanje je definirano kao originalno i planirano istraživanje poduzeto u cilju postizanja novih znanstvenih ili tehničkih spoznaja i razumijevanja. Razvojem se, prema istom standardu, smatra primjena istraživačkih pronalazaka ili drugog znanja na planiranju i projektiranju proizvodnje novog ili u biti poboljšanog materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sustava ili usluga prije početka komercijalne proizvodnje ili prodaje.

2.2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava

Ulaganjem u patente, licencije, koncesije, zaštitne znakove franšize, računalni softver, ulaganjem na tuđoj imovini i ulaganjem u ostala slična prava društvo osigurava njihovu uporabu u vlastitom poslovanju. Uglavnom je riječ o zaštićenim pravima koja se evidentiraju kod Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo i sličnih institucija. “Kupljena prava i ulaganja na tuđoj imovini predstavljaju oblik nematerijalne imovine poduzeća, pa se evidentiraju kao bilančna stavka i obračunom amortizacije prenose na troškove tijekom razdoblja njihove upotrebe, ali ne dulje od 20 godina“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 186).

Autorsko pravo je pravo autora u pogledu njegovog autorskog djela. “Patent je isključivo pravo priznato za izum koji nudi novo rješenje nekog tehničkog problema.

Patent se priznaje za izume koji se odnose na proizvod, postupak ili primjenu“ (Državni zavod za intelektualno vlasništvo.hr, 2019).

“Koncesije se u pravnom smislu promatraju i kao akt kojim država, odnosno njezino nadležno tijelo daje određenoj fizičkoj ili pravnoj osobi ovlaštenje za obavljanje određene djelatnosti koja je u isključivoj nadležnosti države ili njezinih organa“ (Ladavac, 1999: 715). Koncesija je ugovorom određena dozvola ili ustupanje, pri čemu jedna strana dopušta ili ustupa drugoj strani ekonomsko korištenje dobara ili prava, a druga strana za to plaća naknadu.

Licencija je kupnja prava na upotrebljavanje određene tehnologije, tehničkog znanja, izuma ili zaštićenog prava. Ta kupnja označava vremensko pravo upotrebljavanja ili pravo na proizvodnju određene količine proizvoda

2.3. Goodwill

Goodwill označava razliku između cijene po kojoj su stečeni vlasnički instrumenti društva (dionice, udjeli) kupljenog poduzeća u odnosu na fer vrijednost neto imovine tog društva. Osnovna značajka goodwilla je u tome što je stjecatelj platio veći iznos za društvo u odnosu na fer vrijednost imovine tog društva umanjenu za fer vrijednost obveza. Interes za takvu kupnju može biti različit, a isti se može ogledati u kvalitetnoj kadrovskoj strukturi društva, upravi, tržištu, lokaciji, prodajnoj mreži i sl., što je stjecatelj prepoznao i spreman je platiti veći iznos od iznosa fer vrijednosti neto imovine tog društva.

2.4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine

Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine sastoje se od iskazane vrijednosti za unaprijed plaćene iznose za nabavu dugotrajne nematerijalne imovine, te će kao stavka biti prikazana u narednom izvještajnom razdoblju u bilanci poduzeća.

3. DUGOTRAJNA MATERIJALNA IMOVINA

Materijalna imovina je imovina koju poduzetnik posjeduje za korištenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe. Ona se očekuje koristiti duže od jednog razdoblja i predstavlja imovinu koja je namijenjena za korištenje na neprekidnoj osnovi u svrhu aktivnosti društva.

Dugotrajna materijalna imovina može biti stečena na više načina:

- kupovinom na tržištu,
- izradom u vlastitoj režiji,
- razmjenom za drugo sredstvo,
- primljena kao donacija
- financijskim najmom.

Dugotrajna je imovina najčešće stečena kupovinom na tržištu. “Prema računovodstvenim standardima, dugotrajna materijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave koji uključuje:

- nabavnu cijenu, uključujući uvozna davanja i nepovratne poreze nakon odbitka trgovačkih popusta i rabata,
- sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu,
- početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja imovine i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena, za koje obveza za poduzetnika nastaje kada je imovina nabavljena ili kao posljedica korištenja imovine tijekom razdoblja za namjene različite od proizvodnje zaliha tijekom razdoblja“.

Prema računovodstvenim standardima, dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sljedeće vrste imovine: zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu, alate, pogonski inventar, namještaj i transportna sredstva, dugotrajnu biološku imovinu, predujmove za dugotrajnu materijalnu imovinu i ostalu dugotrajnu materijalnu imovinu.

3.1. Zemljište

Zemljište je posebna vrsta dugotrajne materijalne imovine. Ona ima neograničeni vijek trajanja zbog čega se na njega ne obračunava amortizacija. Zemljište se dijeli na:

- građevinsko,
- poljoprivredno i
- ostalo zemljište.

Zemljište korišteno od strane trgovačkog društva može biti stečeno u vlasništvo ili uzeto u zakup ili pod koncesiju. “Odvojeno iskazivanje vrijednosti zemljišta od pripadajuće građevine važno je radi različitoga poreznog statusa, s jedne strane, te obračuna amortizacije, s druge“ (Parać, 2008).

3.2. Građevinski objekti

“U okviru stavke aktive građevinski objekti iskazuju se kao neto knjigovodstvena vrijednost objekata koji služe u obavljanju djelatnosti poduzeća (koji su u poslovnoj funkciji). U okviru ove skupine dugotrajne nematerijalne imovine (građevinskih objekata) iskazuju se i nabavljeni strojevi i poslovni prostori za iznajmljivanje. Dakle ovdje se ne iskazuju građevine koje su namijenjene daljoj prodaji na tržištu, koje se bilanciraju kao nedovršena proizvodnja ili trgovačka roba u razredu „6“ kontnog plana“ (Parać, 2008: 179-180).

3.3. Postrojenja i oprema

Stavka aktive postrojenja i oprema pokazuje neto knjigovodstvenu vrijednost redovito brojnih stavaka postrojenja i opreme, koje su evidentirane u posebnoj analitičkoj evidenciji.

“Radi potrebe praćenja strukture dugotrajne materijalne imovine, neto knjigovodstvena vrijednost stvari, alata, pogonskog i uredskog inventara i transportna sredstva iskazuju se u okviru posebne skupine. Za iskazivanje te vrste imovine

primjenjuju se jednaki kriteriji glede vijeka uporabe. Stvari inventara, koje će se upotrebljavati dulje od jedne godine, a jedinična im je nabavna vrijednost do 3500 kuna, klasificiraju se i iskazuju kao sitni inventar u okviru kratkotrajne materijalne imovine, koja se jednokratno otpisuje na teret troškova razdoblja“ (Parać, 2008: 184).

3.4. Predujmovi za materijalnu imovinu

Što se predujmova za materijalnu imovinu tiče, iskazane vrijednosti na strani aktive bilance predstavljaju unaprijed plaćene iznose za nabavu stvari dugotrajne materijalne imovine i to one koja do datuma bilance još nisu bile isporučene. Zaključno, riječ je o svojevrsnom potraživanju stvari imovine od isporučitelja, koje se iskazuju u okviru skupine dugotrajna materijalna imovina radi lakšeg uvida u strukturu i status ukupne imovine.

3.5. Materijalna imovina u pripremi

Kada se govori o materijalnoj imovini u pripremi, tu je riječ o specifičnoj imovinskoj stavci koja pokazuje vrijednost ukupnih ulaganja u određenu skupinu imovine, koja se na datum bilance nalazi u statusu „u pripremi“, odnosno u tijeku nabave. Zaključno, to je zatečena vrijednost ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu, čiji postupak nabave nije bio dovršen do datuma bilance. Zbog toga se ne obračunava amortizacija sve do njezina stavljanja u uporabu.

3.6. Ostala materijalna imovina

Ostala dugotrajna imovina uključuje specifične imovinske stavke. To je primjerice osnovno stado, višegodišnji nasadi, umjetnička djela i sl. (Parać, 2008).

4. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

Dugotrajna financijska imovina odnosi se na „imovinu koja nije ni materijalna, a niti nematerijalna, nego predstavlja ulaganje s ciljem ostvarenja buduće ekonomske koristi. Ekonomska korist pojavljuje se u obliku kamata, dobiti ili određenih posrednih koristi, Pojam dugoročno u ovom slučaju podrazumijeva razdoblje dulje od godine dana“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 207). “Financijska imovina obuhvaća sljedeće elemente: udjeli i dionice kod povezanih poduzetnika, zajmovi povezanim poduzetnicima, sudjelujući interesi, ulaganja u vrijednosne papire, dani krediti i depoziti te ostala financijska imovina“ (Bolfek i sur., 2011: 78). Potraživanja predstavljaju imovinsko-pravne odnose nastale na temelju vjerodostojne isprave između potražitelja, vjerovnika i dužnika.

4.1. Krediti, depoziti, kaucije

Dani dugoročni krediti podrazumijevaju “ugovorene dugoročne plasmane pravnim ili fizičkim osobama, obično uz ugovorenu naknadu u obliku kamate. Pri tome se svi uvjeti kreditiranja ugovaraju u pismenom obliku. Dani krediti za poduzeće zajmodavca (vjerovnika) predstavljaju novčani odljev, dok se ugovorena kamata (naknada za obavljenu uslugu) priznaje u prihod“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 250). Kamate na zajmove poduzeća drugim poduzećima ili građanima podliježu obračunavanju PDV-a.

Depoziti označavaju “novčane pologe na računima kod financijskih institucija. Najčešće se koriste u svrhu ostvarivanja zarade na kamati, odobravanja kredita, sudjelovanja u raznim poslovnim natječajima i nadmetanjima. Kaucije predstavljaju dana novčana jamstva za izvršenje određene obveze“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 207). Kaucija podliježe obračunu PDV-a.

4.2. Dionice i obveznice

Dionica predstavlja “vrijednosni papir s varijabilnim prihodom koji predstavlja pravo vlasništva u nekom dioničkom društvu. Vlasnik dionice, odnosno dioničar, ima pravo

na postotni udio u cjelokupnoj imovini dioničkog društva, te ostvarenom dobitku, pri čemu dionička društva svojim dioničarima obično plaćaju dividendu kao razmjerni dio ostvarene neto dobiti“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 249). Cijena dionice se formira na tržištu pod utjecajem ponude i potražnje. Pri prodaji dionica neće se obračunavati niti iskazati obveza za PDV.

Obveznica je dužnički vrijednosni papir (za razliku od dionice koja je vlasnički vrijednosni papir), što znači da imatelju obveznice, u određenom roku, pripada pravo na povrat određenog iznosa glavnice i pripadajuće kamate. Kamata se, pak, isplaćuje periodično ili se pribraja glavnici i isplaćuje o dospijeću. Dakle, može se raditi o stalnom izvoru prihoda, poput kamata koje se godišnje pripisuju na glavnicu u banci. Pojednostavljeno rečeno, radi se o posuđivanju novčanih sredstava koja se vraćaju u cijelost i imatelju obveznice, uvećana za određenu kamatu. Obveznice izdaju, u pravilu, državne institucije kao što su HNB, Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Državna agencija za osiguranje štednih uloga, ali i dionička društva, koja na taj način dolaze do financijskih sredstava potrebnih za poslovanje, a da pritom ne mijenjaju svoju vlasničku strukturu. Obveznica je manje rizičan vrijednosni papir od dionice, koji donosi umjerene prinose (Hanfa.hr, 2019).

4.3. Poslovni udjeli

Poslovni udjel je izraz koji se u društvu s ograničenom odgovornošću rabi za označivanje svih prava i obveza koji proizlaze iz jednoga temeljnog uloga i u pravilu pripadaju jednom članu tog društva.

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje jedna pravna ili fizička osoba ili više njih unose uloge kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenome temeljnom kapitalu tako da članovi ne odgovaraju za obveze društva. Ulozi ne moraju biti jednaki. Osnivač može kod osnivanja društva preuzeti više poslovnih udjela. Ukupan iznos svih uloga mora odgovarati iznosu temeljnog kapitala društva. Poslovni udjeli se ne mogu izraziti u vrijednosnicama.

Poslovni udjel može pripadati i nekolicini osoba, a tada će se govoriti o više ovlaštenika na poslovnom udjelu. Poslovni udjel može pripadati i samom društvu, i to u slučaju stjecanja vlastitog poslovnog udjela kao i u slučaju educiranja

5. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

Potraživanja predstavljaju imovinsko-pravne odnose nastale na temelju vjerodostojne isprave između potražitelja, vjerovnika i dužnika. Dugoročna potraživanja su ona potraživanja koja imaju rok dospijeća duži od jedne godine.

“Dugoročna potraživanja se dijele na (Bolfek i sur., 2011: 78-79):

- prodaju na kredit,
- potraživanja od povezanih društava,
- potraživanja od nepovezanih društava,
- ostala potraživanja“.

5.1. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su “tražbine prema kupcima i ostalima za novcem, dobrima ili uslugama. Za potrebe financijskih izvještaja potraživanja se grupiraju kao kratkoročna ili dugoročna. Kratkoročna potraživanja od kupaca su ona za koje se očekuje da će biti naplaćena u roku godine dana ili tijekom tekućeg poslovnog ciklusa, ovisno o tome koje je razdoblje duže. Sva druga potraživanja svrstavaju se u dugoročna. Potraživanja se u bilanci nadalje dijele na trgovinska i ne trgovinska potraživanja“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 258). Potraživanja predstavljaju iznose koje duguju kupci za prodanu robu i pružene usluge kao dio uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Što se tiče prihoda od prodaje robe i obavljenih usluga on se priznaje, u pravilu, u razdoblju u kojemu je roba isporučena kupcu, odnosno u razdoblju u kojemu je obavljena usluga. Ukoliko se isporučena roba i pružene usluge ne naplate do kraja obračunskog razdoblja u bilanci se iskazuju kao potraživanje od kupaca.

Onda kada je naplaćena, primljena svota ne predstavlja prihod nego se za naplaćenu svotu smanjuje potraživanje od kupaca. No, ukoliko kupac ne plati svoje obveze, vrši se otpis kojim se knjigovodstveno smanjuje vrijednost imovine kroz povećavanje rashoda.

Osim transakcija u maloprodaji koje se naplaćuju u gotovini, najveći broj transakcija naplaćuje se naknadno u ugovorenom roku, a to može biti primjerice: prodaja na kredit, prodaja s odgođenim rokom plaćanja i sl.

Zbog različitih razloga koji uslijede nakon transakcije, kao što su primjerice problemi sa likvidnošću i sl., određeni broj kupaca izmiruje svoje obveze sa zakašnjenjem ili ih nikada ne izmire što je nužno uzeti u obzir pri mjerenju prihoda za određeno razdoblje.

5.2. Prodaja na kredit

Prodaja na kredit je odgođena naplata. Kredit je posuđivanje novca uz rizik zakašnjenja u plaćanju ili neplaćanja. “Trgovačko društvo može prodati robu kupcu na potrošački kredit i s temelja takvog kredita obračunati kamatu koja podliježe obračunati PDV-a ukoliko se radi o poduzetniku koji je u sustavu PDV-a. Za ovako ugovorenu prodaju potrebno je sastaviti pisani ugovor o obročnom plaćanju“ (Vinković Kravaica i sur., 2007: 258). Kamata se priznaje kao prihod u razdoblju na koje se odnosi, odnosno po dospijeću anuiteta.

Prodaja robe na kredit je konkurentska prednost, a dodatne prednosti osiguravaju se dužinom roka kredita, visinom kamatne stope, uvjetima korištenja kredita, osiguranjem vraćanja (jamstva, osiguranje kod osiguravajućih institucija i sl.) i naročito visinom udjela ili depozita zajmotražioca.

6. RAČUNOVODSTVO DUGOTRAJNE IMOVINE U PODUZEĆU ARENA HOSPITALITY GROUP

6.1. Općenito o poduzeću

Arena Hospitality Group (Slika 2) je jedna od najdinamičnijih hotelskih grupacija u srednjoj i istočnoj Europi. Trenutno nudi portfelj s 26 objekata u svojem vlasništvu, suvlasništvu, najmu i pod svojim upravljanjem, koji obuhvaćaju više od 10.000 soba i smještajnih jedinica u Hrvatskoj, Njemačkoj i Mađarskoj (Arena Hospitality Group.com, 2019).

Slika 2. Logo Arena Hospitality Group

Izvor: Arena Hospitality Group.com, URL: https://www.arenahospitalitygroup.com/ (10.9.2019.).

Trenutni portfelj grupacije Arena Hospitality Group sadrži 15 hotela, četiri apartmanska naselja i osam kampova, a svi zajedno nude više od 10.000 soba i smještajnih jedinica. Većina hotela posluje pod jednim od dva brenda, Park Plaza ili art'otel. Arena Hospitality Group ima veliko iskustvo u upravljanju objektima i namjerava ga iskoristiti za unajmljivanje prikladnih objekata od institucionalnih investitora i pružanje usluge sveobuhvatnog upravljanja objektom uz pomoć stručnih timova usmjerenih na pružanje uzorne usluge i profitabilno poslovanje (Arena Hospitality Group.com, 2019).

Ključni poslovni prioriteti poduzeća su (Arena Hospitality Group.com, 2019):

- Poticanje rasta širenjem portfelja hotela s četiri i pet zvjezdica Park Plaza u regiji srednje i istočne Europe.
- Održavanje operativne učinkovitosti i postizanje visoke EBITDA marže kroz stalna ulaganja u imovinu i proaktivno upravljanje troškovima.
- Unaprjeđenje iskustva gostiju putem dosljednog pružanja usluga i poboljšanja proizvoda.

- Povećanje angažmana zaposlenika kroz stalno unaprjeđivanje njihovog radnog okruženja i kroz ponudu programa za operativno i menadžersko usavršavanje.
- Poboljšanje ukupnih rezultata poslovanja kroz inovativno ostvarenje prihoda i marketinške inicijative.
- Ostvarivanje vrijednosti za dioničare: Arena Hospitality Group do sada nije plaćala dividendu, no direktori razmatraju početak isplate dividende u srednjoročnom razdoblju.

Vrijednosti kojima se vode u svom poslovanju od samog početka jesu povjerenje, poštovanje, timski rad, entuzijazam, predanost i briga. Cilj strategije društva Arena Hospitality Group jest postati vodeća kompanija koja ima u vlasništvu i /ili upravlja smještajnim jedinicama, poglavito u Hrvatskoj, Njemačkoj i Mađarskoj.

6.2. Financijski pokazatelji

Ukupno ostvareni prihodi 2018. godine porasli su za 5,6% na 757,7 milijuna kuna (u 2017: 717,2 milijuna kuna), što je rezultat uspješnog poslovanja u Hrvatskoj, Njemačkoj i Mađarskoj, posebice tijekom prve polovice 2018. godine. Navedeno ukazuje na poboljšanje poslovanja izvan ljetne sezone što je, po prvi puta, rezultiralo pozitivnom EBITDA-om u tom razdoblju. Prihodi od smještaja porasli su za 6,7% na 615,1 milijuna kuna (u 2017: 576,4 milijuna kuna), temeljem 80 baznih poena (bp) povećanja popunjenosti na 54% i veće prosječne cijene smještaja u iznosu u od 576,2 kuna što je rast od 2,9% u odnosu na prethodnu godinu. Ključne brojke hrvatskog turizma nastavljaju rasti, na što ukazuje i broj putnika (715.000) koji su prošli kroz Zračnu luku Pula tijekom protekle godine. Uložili su značajne napore kako bi produžili sezonu radom hotela i objekata koji mogu primiti goste i tijekom manje frekventnih mjeseci. Njihova strategija upravljanja hotelima, turističkim naseljima i kampovima, kao i gradskim hotelima, komplementarna je i doprinosi uspjehu Grupe. Pozitivan utjecaj na poslovanje u Njemačkoj imali su povećana potražnja i kontinuirani dobri rezultati hotela Park Plaza Nürnberg što je, ujedno, predstavljalo najznačajniji doprinos rastu prihoda u njemačkoj regiji. S druge strane, od 31. srpnja 2018. godine više ne upravljaju hotelom art'otel Dresden, što je rezultiralo gubitkom

prihoda i naknada od upravljanja ovim objektom (Arena Hospitality Group.com, 2019).

Ostvarena EBITDA porasla je za 0,8% na 214,7 milijuna kuna (u 2017: 212,9 milijuna kuna). Taj rast poglavito je rezultat povećanja prihoda te nižih troškova najma, nakon kupnje dva hotela art'otel berlin kudamm i art'otel cologne u Njemačkoj u veljači 2017. godine. U Mađarskoj je zakup za art'otel budapest, koji je trebao isteći 2020. godine, obnovljen za daljnjih 20 godina s učinkom od 1. siječnja 2019. godine. Planiraju ulagati u obnovu javnih prostora (bar, spa i dvorane za sastanke) tijekom 2019. godine. Tijekom 2018. godine turistička je industrija svjedočila snažnim izazovima koji su utjecali na marže. To uključuje rast troškova rada koji je rezultat nedostatka radne snage, povećanje troškova usluga čišćenja te povećanje troškova gospodarenja otpadom radi uvođenja nove politike koja je pretpostavka za uvođenje kvalitetnijeg sustava te zaštite okoliša kao temeljnih društvenih vrijednosti. Kao posljedica navedenog, EBITDA marža je u 2018. godini iznosila 28,3% (u 2017: 29,7%). Poslovni rezultati doprinijeli su rastu EBITDA-e i prihoda osmu godinu zaredom (Arena Hospitality Group.com, 2019).

6.3. Analiza prihoda i rashoda poduzeća

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza. U nastavku slijedi tablični prikaz prihoda poduzeća Arena Hospitality Group za razdoblje od 2016. do 2018. godine (Tablica 2).

Tablica 2. Prihodi iskazani u računu dobiti i gubitka, 2016.-2018.

Opis	2016.	2017.	2018.
Poslovni prihodi	390.757,450	717.162,557	757.712,287
Financijski prihodi	1.434,587	6.060,911	823.313
Izvanredni prihodi	-	-	-
Ukupni prihodi	392.192,037	723.223,468	759.740,882

Izvor: samostalna izrada autorice prema Izvješćima poduzeća AHG

Prihodi se priznaju danom isporuke roba i/ili usluga, te izdavanjem računa. Prihodi s naslova kamata priznaju se razmjerno vremenu, vrijednosti glavnice i ugovorenoj

stopi, koji su u skladu s prethodno potpisanim ugovorima. U razdoblju od 2016. do 2018. godine najviše prihoda ostvareno je 2018. godine. Uspoređujući s 2016. godinom, to je izuzetno povećanje.

Rashodi predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala. U nastavku slijedi tablični prikaz rashoda poduzeća Arena Hospitality Group za razdoblje od 2016. do 2018. godine (Tablica 3).

Tablica 3. Rashodi iskazani u računu dobiti i gubitka, 2016.-2018.

Opis	2016.	2017.	2018.
Poslovni rashodi	488.246,421	566.770,595	615.317,278
Financijski rashodi	39.041,425	43.945,972	30.579,637
Izvanredni rashodi	-	-	-
Ukupni rashodi	527.287,846	611.678,876	645.896,915

Izvor: samostalna izrada autorice prema Izvješćima poduzeća AHG

Rashod se priznaje u obračunskom razdoblju kada je nastao i kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi, a nema se uvjeta da se prizna kao imovinska pozicija u bilanci. U promatranom razdoblju najviše je rashoda bilo 2018. godine, no tada je ostvaren i najveći prihod. U promatranom razdoblju najmanje je prihoda bilo 2016. godine, no tada su i prihodi bili najmanji, pa je poduzeće poslovalo s gubitkom.

6.4. Dugotrajna imovina poduzeća

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koji su usvojeni u Europskoj uniji. Financijski izvještaji sastavljena su na osnovi povijesnog troška, osim u slučaju derivatnih financijskih instrumenata i financijske imovine raspoložive za prodaju koji su mjereni po fer vrijednosti. Dugotrajna imovina poduzeća preuzeta je iz bilance poduzeća, a prikazana je u tablici u nastavku (Tablica 4).

Tablica 4. Dugotrajna imovina poduzeća, 2017. i 2018.

Naziv pozicije		**2017.**	**2018.**
DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP	**002**	**1.852.099.133**	**1.934.026.795**

003+010+020+031+036)			
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	**003**	**1.335.177**	**1.369.911**
1. Izdaci za razvoj	**004**	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	**005**	777.408	812.142
3. Goodwill	**006**	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	**007**	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	**008**	557.769	557.769
6. Ostala nematerijalna imovina	**009**	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	**010**	**1.785.451.048**	**1.857.787.639**
1. Zemljište	**011**	314.633.041	320.627.860
2. Građevinski objekti	**012**	1.320.668.857	1.345.848.772
3. Postrojenja i oprema	**013**	116.181.553	131.206.562
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	**014**	2.416.232	5.660.501
5. Biološka imovina	**015**	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	**016**	819.282	10.878.077
7. Materijalna imovina u pripremi	**017**	22.044.723	34.979.642
8. Ostala materijalna imovina	**018**	8.687.360	8.586.225
9. Ulaganje u nekretnine	**019**	0	0
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	**020**	**37.322.573**	**50.591.045**
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	**021**	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	**022**	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	**023**	0	0
4.Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	**024**	207.698	1.748.203
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	**025**	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	**026**	33.838.976	34.179.550
7. Ulaganja u vrijednosne papire	**027**	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	**028**	3.275.899	14.663.292
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom	**029**	0	0

udjela			
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	**030**	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	**031**	**0**	**0**
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	**032**	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	**033**	0	0
3. Potraživanja od kupaca	**034**	0	0
4. Ostala potraživanja	**035**	0	0

Izvor: samostalna izrada autorice prema Izvješćima poduzeća AHG

Sva dugotrajna imovina poduzeća nalazi se u Republici Hrvatskoj. Nematerijalna imovina koja se zasebno nabavlja početno se vrednuje po trošku. Nabavna vrijednost nematerijalne imovine stečene u poslovnoj kombinaciji je njihova fer vrijednost na datum stjecanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se primjenom linearne metode tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja i procjenjuje se umanjenje kad god postoji naznaka da je nematerijalna imovina umanjena (Godišnje izvješće za 2018.).

Od nematerijalne imovine, autorica bi posebno izdvojila goodwill. Kako navode u godišnjem izvješću za 2018. godinu, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. U svrhu testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen u poslovnim spajanjima je, od datuma stjecanja, raspoređen na svaku od jedinica koje stvaraju novac za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja, bez obzira na to je li druga imovina ili obveze stečenika dodijeljena tim jedinicama (Godišnje izvješće za 2018.).

Nekretnine, postrojenja i oprema mjere se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti (Godišnje izvješće za 2018.). Financijska imovina po amortiziranom trošku naknadno se mjeri metodom efektivne kamatne stope i podložna je umanjenju vrijednosti. Dobici i gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka kada se imovina prestane priznavati, promijenjena ili joj je umanjena vrijednost.Financijska imovina Grupe i Društva po amortiziranom trošku uključuje potraživanja od kupaca i zajmove dane zajedničkim pothvatima (Godišnje izvješće za 2018.).

Ulaganja Grupe i Društva u zajedničke pothvate iskazuju se metodom udjela. Prema metodi udjela ulaganja u zajednički pothvat iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju po trošku uvećanom za povezane promjene nakon stjecanja u udjelu Grupe i Društva u neto imovini pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. Goodwill povezan sa zajedničkim pothvatom uključuje se u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja te se ne amortizira ni ispituje na umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (Godišnje izvješće za 2018.).

Dobici ili gubici proizašli iz prestanka priznavanja imovine (izračunati kao razlika između neto primitaka i knjigovodstvene vrijednosti imovine) priznaju se u računu dobiti i gubitka kada se imovina prestane priznavati. Ostatak vrijednosti, korisni vijek trajanja i metode amortizacije imovine preispituju se na kraju svake financijske godine i prospektivno usklađuju ako je prikladno.

Uprava godišnje provodi test kako bi identificirala imovinu sa indikatorima za umanjenje vrijednosti. Kako bi utvrdila postoje li indikatori umanjenja vrijednosti, uprava uzima u obzir stope popunjenosti, broj prodanih smještajnih jedinica, prihod po raspoloživoj sobi, bruto operativnu dobit i ostale mjere. Proces procjene je kompleksan i visoko subjektivan i bazira se na pretpostavkama (Godišnje izvješće za 2018.).

ZAKLJUČAK

Imovina je glavni preduvjet kako bi određeno poduzeće kvalitetno funkcioniralo. Imovinu se može podijeliti prema vremenskom kriteriju na kratkotrajnu i dugotrajnu, dok se prema pojavnim oblicima dijeli na nematerijalnu, materijalnu, potraživanja i novčanu imovinu. Svaka vrsta djelatnosti ima svoje potrebe za pojedinom vrstom imovine. Zato će društva koja obavljaju istu djelatnost imati sličnu strukturu bilance u imovinskom dijelu. Društvo tijekom poslovanja stječe i troši imovinu pa dolazi i do promjena u kapitalu i obvezama.

Sredstva dugotrajne imovine su sredstva koja sudjeluju u poslovnom procesu te stvaranju profita. S obzirom na njen duži rok upotrebe od velike je važnosti za poduzeće. Iznimno je važno da poduzeće ispravno knjiži svoju imovinu u računovodstvu i vjerodostojno je prikazuje korisnicima putem financijskih izvješća.

Tijekom rada, analizirana je imovina poduzeća Arena Hospitality Group. Njihov portfelj sadrži 26 objekata u vlasništvu, suvlasništvu, najmu ili pod upravljanjem s više od 10.000 smještajnih jedinica u Istri u Hrvatskoj i velikim gradovima CEE regije poput Berlina, Kolna, Nurnberga i Budimpešte.

Poduzeće svake godine ulaže u nove projekte i tako raste imovina poduzeća. Na dan 31. prosinca 2018. godine knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme Grupe iznosila je 1.849.759 tisuća kuna. Nekretnine, postrojenja i oprema se najvećim dijelom odnose na turističke objekte i povezanu imovinu te se mjere po povijesnom trošku umanjenom za amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Parać, B. (2008): Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje, Zaprešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić
2. Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E. i Krivačić, D. (2007): Abeceda računovodstva – u teoriji i praksi, Karlovac: Veleučilište u Rijeci i Veleučilište u Karlovcu

Članci:

1. Bolfek, B., Stanić, M. i Tokić, M. (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja, Oeconomica Jadertina, 1 (1), URL: https://hrcak.srce.hr/68204
2. Ladavac, J. (1999): Financiranje kapitalnih projekata modelom privatno-javnog partnerstva, Financijska praksa, 23(6/1999)
3. Petarčić, I. (2018): Obračun amortizacije za 2017. godinu, RRiF (1)
4. Švigir, A. (2006): Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina, Financije i porezi, 5 (1)

Internet izvori:

1. Arena Hospitality Group.com, URL: https://www.arenahospitalitygroup.com/
2. Državni zavod za intelektualno vlasništvo.hr, URL: https://www.dziv.hr/
3. Hanfa.hr, URL: https://hanfa.hr/
4. Računovođa.hr, URL: https://www.racunovodja.hr/

POPIS ILUSTRACIJA

Popis slika

Slika 1. Financijski izvještaji 3
Slika 2. Logo Arena Hospitality Group 17

Popis tablica

Tablica 1. Struktura bilance 4
Tablica 2. Prihodi iskazani u računu dobiti i gubitka, 2016.-2018. 19
Tablica 3. Rashodi iskazani u računu dobiti i gubitka, 2016.-2018. 20
Tablica 4. Dugotrajna imovina poduzeća, 2017. i 2018. 20

SAŽETAK

Računovodstvo je djelatnost koja je sastavni dio svakog poslovanja. Predmet istraživanja ovog rada odnosi se na analizu računovodstva dugotrajne imovine. Dugotrajna imovina predstavlja onu imovinu koja se u dužem vremenskom razdoblju pretvara u novac. To je imovina čiji je vijek upotrebe duži od jedne godine. Cilj je ovog rada definirati imovinu poduzeća te analizirati sve elemente dugotrajne imovine. Svrha je ovog rada teorijski koncept u vezi računovodstva dugotrajne imovine primijeniti na konkretan primjer iz prakse. Odabrano poduzeće je Arena Hospitality Group.

Ključne riječi: računovodstvo, imovina, dugotrajna imovina, Arena Hospitality Group

SUMMARY

Accounting is an activity that is an integral part of any business. The subject of this paper deals with the analysis of accounting for fixed assets. Fixed assets are those assets that are more difficult to convert to cash. It is an asset with a useful life of more than one year. The aim of this paper is to define company assets and to analyze all elements of fixed assets. The purpose of this paper is to apply the theoretical concept of accounting for fixed assets to a specific practical example. The chosen company is Arena Hospitality Group.

Keywords: accounting, assets, fixed assets, Arena Hospitality Group